

להעת בתפוז

במכירה פומבית שנערכה בספטמבר נמכר התפוז של קרן של"ם במחיר של 6,000 דולר!!

השאפה לעוף גבוה, לנצח את המגבלות. התפוז עוצב כגולם של פרפר, שממנו בוקעים עשרות פרפרים צבעוניים מרהיבים ביופיים, בבחינת: אל תביט בגולם, אלא במה שגולם בתוכו. היופי הפנימי הרבגוני והצבעוניות מעידים על עולם ומלואו הגלום בכל אדם בכלל, ובאדם עם הפיגור השכלי בפרט.

ריבה מוסקל: "כאשר פנו אליי מעיריית רחובות היה לי ברוך שהתפוז הזה יהיה יצירה משותפת של האנשים עם הפיגור השכלי ברחובות - ממסגרות החינוך לימן ועידוד, מהמע"ש, מהדיר המוגן ומהמועדון. אנחנו, שמכירים את האנשים עם הפיגור השכלי מקרוב, יודעים כמה נשמה ויצירה גלומים בכל אחד מהם. זו היתה הזדמנות נוספת לתת לכך ביטוי כדי שכולם ידעו כיצור ויוקירו".

במסגרת תערוכת "לגעת בתפוז", המתקיימת בעיר רחובות, קיבלה קרן של"ם, לאות תודה על פעילותה החברתית - תפוז.

התפוז, שעוצב ובצע בשיתוף פעולה של כל המסגרות הפועלות בתחום הפיגור השכלי, הוא אחד מ-100 שהעניקה עיריית רחובות לאומנים, אישי ציבור וגופים העוסקים בתרומה לקהילה.

ביצוע התפוז נעשה בהנחיה ובתמיכה מקצועית איטית של שתי אומניות המחברות לתחום: **אברה בר-טור** ציירת ואומנית, מורה לאומנויות בבי"ס "עידוד", והגד **מיטלפונקט** - אומנית קרמיקה ואימא לתלמיד בבי"ס "עידוד".

התפוז, שלו העניקה **שושנה ריגר** - מנהלת בי"ס "עידוד" בעיר, השותף ליצירה, את השם "מעוף", מביע את

מכובדי,

בעיצומם של חגי תשרי, המבשרים את כניסתה של השנה החדשה, נעים להציץ רגע אחורה ולסכם בספוק את שנת תשס"ז שהסתיימה לא מכבר. זה גם הזמן להביט קדימה בתקווה לשנת תשס"ח מוצלחת לא פחות, מלאה בעשייה, בבנייה ובנתינה.

כולנו שייכים לתחום שבו לשאיפות ולחלומות תפקיד מרכזי. חלומות לעתים מתנפצים, אחרים - מתגשמים, אך מה שמייחד אותנו הוא שאנחנו לא מפסיקים לחלום ועושים כל שביכולתנו למענם של חיים ערכיים בקהילה שבה אנו חיים, ולמען קבלתם ללא גבול של מי שבאמת זקוקים לנו. אז אנחנו כאן, למענכם - העובדים ואנשי המקצוע, ולמען האנשים בעלי הפיגור השכלי. אנחנו כאן כדי לתת להם ולנו חיים טובים יותר, חיים של שמחה ותקווה. כמו תמיד, אני מזמין אתכם לפנות אלינו בכל שאלה ובקשה, ולהיעזר בניסיון הרב שצברנו.

אני מאחל לכולכם

שנה טובה ומתוקה, וגמר חתימה טובה.

שלכם,

אלי דדון, יו"ר קרן של"ם
ראש מועצת בית דגן

התפוז של קרן של"ם נמכר ב-4,907 דולר במחיר של \$6,000!! על ידי תורם שבחר להישאר בעולם שם. קרן של"ם תפעל להצבת התפוז בעיר רחובות - בחצר המבנה החדש המתוכנן למע"ש או באחד הגנים.

"פוגשים אתגרים... סיכונים, סיכונים ומה שביניהם"

הכנס הארצי ה-5 בתחום הפיגור השכלי, ביוזמת האגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה, בשיתוף קרן של"ם וארגונים ציבוריים ופרטיים העוסקים בתחום. סיון תשס"ז - יוני 2007

מימין: יורם וקשלק - יו"ר מה"ס, ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם, יצחק הרצוג - שר הרווחה וד"ר חיה עמינדב - מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר

את המפגש המקצועי והחברתי הגדול ביותר של העוסקים בתחום. מתוך תפיסה זו סבסדה הקרן גם בכנס זה את עלות השתתפותם של עובדי הרשויות המקומיות והעמותות הפעילות בטיפול באנשים עם פיגור שכלי בקהילה.

הכנס הארצי התארח הפעם בעיר חיפה. המיקום נבחר כמחווה לאזור הצפון שסבל מטחי קטיושות במלחמת לבנון השנייה, בקיץ 2006 והשתתפו בו יותר מאלפיים אנשי מקצוע בתחום הפיגור השכלי מכל רחבי הארץ. במהלך הכנס הוצגה במבואת המתחם התערוכה "צבע למחשבה" שהופקה במיוחד לכנס זה.

המחשה חזותית לתקופה, בזמן אמת, ניתנה בסרט "קטיושות, זיקוקים, חתולים". הסרט, בבימויו של מיכה לבנה, הופק בסיוע קרן של"ם (עוד על התערוכה ועל הסרט, בעמוד 4). עוד ביוזמת קרן של"ם, חולקו למשתתפי הכנס תיקי ג'ינס צבעוניים שנתפרו במיוחד לכנס במתפרת מע"ש "יחדיו" בבאר שבע ובשדרות.

קרן של"ם רואה חשיבות רבה בהשתתפות בכנס המהווה

הוסטלים בסימן "ותק" בצפת ובחיפה שימור ושיפוץ הוסטלים ותיקים במבנים ותיקים לאוכלוסייה ותיקה

הוסטל "דרור" והוסטל "בור" ממוקמים במבנים ותיקים ומתגוררת בהם אוכלוסייה ותיקה, מזדקנת. את ההוסטלים מפעילים אק"ם ישראל בצפת, ואק"ם חיפה, והם ממוקמים במקומות מרכזיים בערים.

לאחר שיפוץ והרחבת המבנים, בהתאם לצרכים של האנשים המתגוררים בהם, נפתחו שני הבתים מחדש.

בטקס פתיחת ההוסטל בחיפה ציין מר **יצחק הרצוג**, שר הרווחה, את המחויבות של משרדו לקידום האוכלוסייה עם הפיגור השכלי. במעמד חונכת הוסטל צפת המחודש הדגיש מר **נחום איציקוביץ**, מנכ"ל משרד הרווחה, את החשיבות של לקחת האחריות של המדינה על האוכלוסייה החלשה בחברה הישראלית. שיפוץ שני ההוסטלים היווה אתגר לאנשי המקצוע. שני המבנים מוכרזים כמבנים לשימור, והצרכים הייחודיים של הדיירים היו צריכים להיענות תוך התחשבות בדרשות השימור. ואכן, האדריכלים השכילו לשמור על אופיים המיוחד של הבתים ולמצוא פתרונות יצירתיים לאילוצים שהשימור הכתיב, וכך נשתמרו האבן העתיקה היפיפה והקשתות המסבות למבנה אופי עתיק.

השיפוץ, הבניה והציוד בוצעו בסיוע תורמים מהארץ ומח"ל, הביטוח הלאומי, אק"ם ישראל, אק"ם צפת, אק"ם חיפה וקרן של"ם.

קרן של"ם סיעה בהוסטל "דרור" בצפת במענק לצידו ובהוסטל "בור" בחיפה במענקים להרחבה ולציוד.

טקס פתיחת ההוסטל "בור" בחיפה. מימין: שר הרווחה - מר יצחק הרצוג, מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר - ד"ר חיה עמינדב ומנכ"ל קרן של"ם - ריבה מוסקל.

הוסטל "בור" בחיפה

הוסטל "דרור" בצפת

"עצה במים עמוקים"

הושלמה הקמת הבריכה הטיפולית בקמפוס של בית הספר לבנות "שיח סוד" בירושלים

"עצה במים עמוקים", אמר שלמה המלך, "ואיש תבונות ידלנה". שלמה המלך רמז בדבריו על היכולת והעצה הטמונים בתכונות המים, ועל אנשי התבונות שיכלו לדלות עצה זו ולעשות בה שימוש משכיל. אנשי המקצוע ראו את היכולת ההתפתחותית הגלומה בסגולות המים ודלו אותה באמצעות טיפולי הידותרפיה התורמים לשיקומם של ילדים בעלי איחור התפתחותי. הורי הפעוטות במעון צור, הממוקם ליד שיח סוד, מאששים עובדה זו על סמך ניסיונם האישי. הם מדווחים על ילדים שלא צפו את הליכתם הקרובה, והנה, דווקא במים השתפרה יכולת היציבה שלהם ושם עשו את פסיעותיהם הראשונות. ואכן, עם אוכלוסיית השוחים של שיח סוד נמנית היום קבוצה בלתי מבוטלת של שחיינים בני שנתיים, שלוש...

הבריכה השיקומית החדשה בשיח סוד - ששמה "על הגל" - תוכננה בידי טובי האדריכלים, בשיתוף הצוות המקצועי של שיח סוד. הבריכה מצטיינת במבנה ייחודי רחב ידיים והיא חלק מקמפוס ייחודי ירושלמי שבו מתוכנן פארק טיפולי אטרקטיבי ואגף חדרי טיפול.

"על הגל" הוקמה ביוזמתו של מנהל ומייסד מוסדות שיח סוד, הרב **דב לוי ז"ל**, איש החזון והמעש, שזכה להגשים רבים מחלומותיו. בחודש האחרון, לאחר שהספיק לראות בסופוק את חניכי המסגרות השונות עושים שימוש יעיל במי הבריכה, נלקח הרב דב לוי ז"ל לגנזי מרומים באופן פתאומי, במיטב שנותיו ובאמצע עשייתו הפורייה.

משמאל לימין: ראש העיר ירושלים - מר אורי לפוליאנסקי, המפקח - דני כץ, מנכ"ל קרן של"ם - ריבה מוסקל, מנהלת השיחות לטיפול בקהילה - הגב' מרים כהן

ילדי המעון והגנים שקיבלו עד כה טפולי הידותרפיה בבריכה קטנה ויכלו מעתה ליהנות מבריכה חדשה ורחבת הידים. מהבריכה ייהנו גם אוכלוסיית בתי הספר שתצטרף למערך הטיפולים ותצא נשכרת, וגם המשתתפים בפרויקט ה"ב" - הורים למען בניהם. הצוות יצא ביוזמה חדשה - תוכנית ליווי התפתחותי לגיל הרך שבמסגרתה ניתנים הדרכה וטיפול להורים ולילדיהם בגיל הרך (0-5). לתוכנית - הכוללת טיפולי

מוזיקה, פיזיותרפיה ורפוי בדיבור שוטפים מצטרפת עתה גם השפעתם הטיפולית של המים.

צוות "שיח סוד" זכה בפרס הצטיינות לצוות של קרן של"ם לשנת 2005. להקמת הבריכה היו שותפים קרן של"ם, הקרן החדשה לירושלים וידידי בית שיח סוד.

חורש, ורדים ושכנות טובה

דיירי "בית בחורש" - ההוסטל החדש שנפתח ביולי בכפר ורדים - כבר משתלבים בקהילה.

חמש שנים חלפו מאז הקצתה מועצת כפר ורדים חמישה דונמים בתוך חורש טבעי הצופה לים. הורים מכפר ורדים, מעלות, נהריה, מעיליא, וגוש שגב רצו שילדיהם יתגוררו בקרבתם. בוועדת ההיגוי שליוותה את הקמת הפרויקט היו שותפים הורים, נציגי הרשות המקומית, משרד הרווחה, עמותת מרכז כוכב והקרנות - רש"י, ביטוח לאומי וקרן של"ם.

האדריכל **גבי זגורי** יצר מבנה ארכיטקטוני מיוחד בפשטותו המנצל היטב את תונוי השטח, הסביבה והנוף. הוא בנוי סביב חצר פנימית, עם פתחים רבים וחלונות בכל יחידה הצופים אליו. העיצוב הפנימי יוצר תחושת חמימות, מרחב, פרטיות ואסתטיות. הבית מתוכנן למגורים של 24 דיירים, שני דיירים בחדר המחולק באופן שמאפשר אינטימיות ופרטיות. דיירי הבית מתחילים להתערות בקהילה - שלושה מתוכם כבר עובדים בדואר ובסופרמרקט. דייר אחר משתלב בסטודיו לאומנות בבית הספר המקומי, דיירים נוספים משולבים בתעסוקה מוגנת במסגרות שונות בסביבה. את שעות הפנאי מבלים הדיירים בקאנטרי המקומי, בחוגים שונים, בפעילויות ספורט בטבע בטיולים בסביבה הקרובה, ועוד. מרבית תושבי כפר ורדים חשים שזכות גדולה נפלה בחלקם לשמש קהילה תומכת ומקבלת המעניקה הזדמנות לשילוב ולתחושת שוויון בין אוכלוסיות שונות, והם נותנים לכך ביטוי בקשרים בלתי פורמליים, בפעולות התנדבות שונות ובשיתוף הדיירים בכל הפעילויות התרבותיות והחברתיות המתקיימות בכפר. ראש המועצה **רון מוסקוביץ'** הכריז בטקס חנוכת הבית שהתקיים במאי השנה כי הוא גאה לקלוט ביישובו 24 דיירים חדשים שהוא רואה בהם תושבים לכל דבר ועניין. **שירה, נועם, שאדי, דן, יבגני** ושאר דיירי בית בחורש מלמדים קהילה שלמה מיהו שכן טוב!

הבית נבנה בעלות כוללת של כ-5,200,000 ש"ח, מתוכם סייעה קרן של"ם במענק של 1,744,000 ש"ח.

ובתה נהרגו מטיל קטיישה שפגע בבית; ראיין את **רותי** - מנהלת המרכז בכפר ורדים המופגזת; וביקר את **מרסל ואור** במקלט 12 במעלות תחת הפגזת קטיישות קשה, אותה הפגזה שבה נהרגו שני בני דודו של **מאג'ד** מתרשיחא. "ממה הכי פחדת", שואל מיכה לבנה את יבגני בשחזור השהייה במעון כרמל בבנימינה "נו אתה יודע, קטיישות, זיקוקים, חתולים..." הוא עונה. הסרט "קטיישות, זיקוקים, חתולים" הוא מסמך מרגש שמתעד התמודדות של אנשים מאוכלוסייה מיוחדת במצב של לחץ קיצוני. אנשים אלה, יהודים וערבים, יודעים מהי אחווה ואהבת אדם, תומכים זה בזה ונותנים לעצמם ולסובבים אותם כוח ותקווה. **הסרט ניתן להשאלה בקרן של"ם**

מע"ש כפר סבא - מהפך חנוכת מבנה מחודש למע"ש בכפר סבא - אפריל 2007

עיריית כפר סבא - אגף הרווחה ומשרד הרווחה - האגף לטיפול באדם המפגר, יזמו תוכנית לשיפוץ והרחבת מע"ש כפר סבא. בשיתוף קרן של"ם והקרן לפיתוח שירותים לנכים של הביטוח הלאומי עבר המבנה, השוכן באזור התעשייה הצפוני של העיר ונמנה עם המוסדות הוותיקים בארץ, "מהפך" פיזי ומקצועי.

היום, לאחר שעבר תהליך הפרטה, מפעילה את המע"ש עמותת ציימס והוא מנוהל בידי **דוד שלב**. מדי יום עובדים במסגרת מע"ש כפר סבא 73 איש במגוון ענפי תעסוקה, ביניהם מכבסה הנותנת שירות למפעלים באזור. **עלות השיפוץ וההרחבה 3,300,00 ש"ח מתוכם סייעה קרן של"ם ב-1,320,000 ש"ח.**

"קטיישות, זיקוקים, חתולים" סרט מיוחד על אנשים מיוחדים בתקופה ייחודית שהופק בסיוע קרן של"ם

עשרה ימים לאחר פתיחת ההוסטל החדש של מרכז כוכב ורדים, החלו ליפול מטחי קטיישות על מעלות, כפר ורדים, תרשיחא, מעיליה, וכל הצפון. ההוסטל נסגר וכולם הסתגרו בבתים ובמקלטים, בודדים ומבוהלים.

הצוות של כוכב שמר על קשר. **מרסל** - שמתפלת כל השנה באור, לקחה אותו איתה למקלט 12 השכונת, מקפידה לתת לו ביטחון ורוגע. **מאג'ד** - הנהג של המרכז עבר בין החברים ועזר לפנות את מי שהיה לו לאן להתפנות. **קרן** - הסטודנטית הצעירה יצאה עם שמונת חברי ההוסטל שהתפנו למעון כרמל בבנימינה. **רותי** - מנהלת המרכז

תמונה מתוך הסרט - בפתח המקלט

דאגה לשכן את **פאינה**, אמו של **יבגני**, ואת סבתו בת ה-90, במקלט במרכז כוכב כי הסבתא לא יכולה לרדת למקלט. באותם ימים צילם הבמאי **מיכה לבנה** סרט דוקומנטרי על המלחמה בצפון, ואסף חומרים נדירים על אנשי מרכז כוכב, סגל וחברים. הוא ביקר אצל אמו וסבתו של **יבגני** - שהיו בודדות ומבוהלות מהאזעקות ומהפיצוצים במקלט של מרכז כוכב במעלות; בכפר ערמשה פגש את **לאפי** - יום לאחר שדודתו

"ניהול מיזמים לאנשים עם פיגור שכלי בקהילה"

שיתוף מקצועי באווירה אחרת

ארבעה גופים מרכזיים שותפים במשך שנים בוועדות היגוי לפיתוח שירותים בקהילה (בניה, ציוד ושיפוץ): משרד הרווחה - האגף לטיפול באדם המפגר ומשפחתו בקהילה, מחלקות הרווחה ברשויות המקומיות והקרנות: הביטוח הלאומי - הקרן לפיתוח שירותים לנכים, וקרן של"ם לפיתוח שירותים ברשויות המקומיות. במהלך שנת 2006-2007 התקיימה השתלמות חדשנית באוניברסיטת בר אילן בנושא ניהול מיזמים. בהשתלמות השתתפו מפקחים של השרות למפגר, רכזי הקרנות ורכזים בכירים בתחום הפיגור השכלי ברשויות המקומיות מכל רחבי הארץ. לראשונה נוצרה הזדמנות למפגש בין ארבעת הגופים באווירה אחרת של למידה והתחדשות.

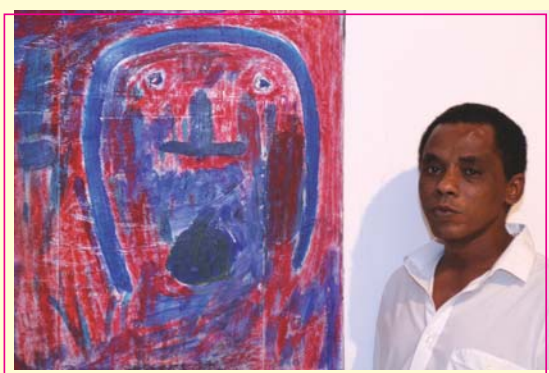
ייחודיותה וראשוניותה של השתלמות זו היא העובדה שבמקביל ללמידה הפורמלית של תוכני ההשתלמות, התקיים מפגש בלתי אמצעי של הריבוע המקצועי הזה לשיפור התקשורת, הדו שיח, ההבנה והדינמיקה שמאחורי הקלעים בתהליך העבודה סביב כל פרויקט ופרויקט.

המפקח - מוחמד סכניני, בתרגול "מנהיגות"

"צבע למחשבה"

תערוכה ניידת של יוצרים עם פיגור שכלי

התערוכה - מעשה אומנות של יוצרים בעלי פיגור שכלי - היא הגדולה והמקיפה שהופקה עד כה. התערוכה נאצרה בידי רונית סנפיר והופקה ע"י אק"ם - תרבות אומנות וספורט, במיוחד לכנס הארצי בתחום הפיגור השכלי, והיא מנויידת למקומות שונים בארץ. גורם בכיר בארה"ב הביע עניין בהפיכת אחת היצירות לפאזל. "צבע למחשבה" מציגה את הצורך והיכולת של האדם היוצר בכלל, ובבסיסה, אמירה חברתית חשובה לשילוב בעלי פיגור שכלי בחיי הקהילה בפרט. לכל אומן המציג בתערוכה, ילד או מבוגר, סיפור אישי, מחשבות ורגשות שלרוב קשה לו לבטא במילים. מעשה היצירה חושף מצב קיומי של התמודדות יומיומית על כל רבדיה וסיבותיה. מעבר לכך, ישנה התמודדות בסיסית (לרוב בלתי מודעת) של יוצרים שהמוגבלות היא חלק בלתי נפרד מהווייתם. החשיבה הראשונית על קונספט התערוכה עסקה בשאלת ההתמודדות האישית והכללית; התמודדות עם מלחמה, עם מצבי לחץ ועם רגשות עזים...

התערוכה, שהוצגה בגלריה בבית תרבות ע"ש רייזל בכפר סבא, נפתחה בטקס חגיגי במעמד ראש עיריית כפר סבא, מנהלת האגף לטיפול באדם הרווחה,

יו"ר אק"ם, מנכ"ל קרן של"ם ואורחים רבים.

רחל וישראל צלניקר - הוריו של ניר, שציור מעשה ידיו קיבל את פני האורחים, משתפים בהרגשתם. "ניר מעולם לא החזיק בעיפרון בצורה נאותה ומעולם לא היה עולה על דעתנו שהוא מסוגל להביע את עצמו בציור. אין ספק שזו ההוכחה כי השמים הם הגבול, ושאסור לאבד תקווה לגבי יכולותיהם האומנותיות של אנשים נכים ומוגבלים בשכלם". כשרון הציור של ניר התגלה רק לאחר שעזב את בית ההורים ועבר להתגורר בדירה בקהילה של עמותת עמי"ח. היה זה חלק מהתפתחות אישית ומקבלת עצמאות שחלו בניר כתוצאה ממפגש עם הצוות המקצועי והאנושי של עמי"ח. ניר פגוע קשה מלידה בשיתוק מוחין ופיגור שכלי, משותק בשתי רגליו ובידו השמאלית.

ניוד התערוכה בסיוע קרן של"ם

אנו מציעים לרשויות המקומיות לארח את התערוכה המרהיבה בחללים המתאימים לכך, כחלק מאירוע הסברה או כאירוע אומנותי בפני עצמו.

במרכז: יהודה בן חמו - ראש העיר כפר סבא, משמאל: יו"ר אק"ם - מר ראובן סמואל, המפקחת - אסתי ברבש ומנהלת האגף לטיפול באדם המפגר - חיה עמידב, בתמונה קבוצתית עם היוצרים. מימין: רונית סנפיר - האוצרת

מחקר חדש

על סטיגמה וכוחה של תמיכה התמודדות הורים עם ילדים בעלי פיגור שכלי במגזר הערבי

[לינה חילני, בהנחיית ד"ר ורד רייך, שנלוחת אוניברסיטת דרבי, 2006]

נושא המחקר: התמודדות הורים במגזר הערבי עם ילדים בעלי פיגור שכלי - חקר מקרה באישות המחקר האיכותי

המחקר ביקש לאפיין ולזהות את תפיסת ההורים כלפי ילדם בעל הפיגור השכלי, במטרה לעזור להם למקד את תשומת הלב במקורות הכוח של המערכת האישית או המשפחתית. נערכו שלושה ראיונות עם שלוש אימהות לילדים עם פיגור שכלי, ונעשה שימוש במסמכים ובדוחות רפואיים וחינוכיים.

במחקר נמצא כי ישנם קווי דמיון רבים בין הקשיים שחווים ההורים לילדים בעלי פיגור שכלי ודרכי ההתמודדות, כפי שהם מוצגים בספרות, ובין קבוצת המחקר. במגזר הערבי מתמודדות הנשים עם קשיים, עקב ריבוי לידות, לידות מוקדמות ולידות מאוחרות. קשיים אלה מתעצמים כאשר הן אינן זוכות לעזרה מהבעל. מהמחקר עלתה חשיבותו של בית החולים כמקור לעזרה לאם היולדת בימים הראשונים שלאחר הלידה ובהכנתה לצפוי עם התפתחות הרך הנולד. נושא התמיכה והשיתוף של בן הזוג בלט במיוחד כגורם חשוב ומסייע בהתמודדות. הממצא המפתיע הראה כי נשים זוכות לתמיכה רק מההורים. כמו כן בלט חוסר הידע לגבי הזכויות שלהן זכאית המשפחה במסגרת שירותי הרווחה ביישובה.

הקושי הבולט ביותר היה הסטיגמה שהחברה מדביקה לילדים עם הפיגור השכלי שהשפעתה גדולה מאוד, בעיקר בחברה קטנה ואינטימית כפי שקיימת במגזר הערבי.

התמיכה המשמעותית היתה במפגש עם הורים במצב דומה, מפגש שחזיק ועודד את האימהות בהתמודדות עם המציאות הצפויה.

המחקר בוצע בסיוע מענק מקרן של"ם.

חיים בעידן של אי ודאות

השתלמות מיוחדת להקניית כלים להתמודדות עם מצבי חירום

ואי ודאות לבעלי פיגור שכלי

משרד הרווחה, המרכז לפיתוח משאבי התמודדות וקרן של"ם חברו יחד ומקיימים השתלמות מיוחדת שמטרתה להקנות כלים להתמודדות עם מצבי חירום ואי ודאות על רקע מלחמת לבנון השנייה וכהכנה למציאות דומה בעתיד.

ההשתלמות שהחלה בסוף מאי במלון קיסר בטבריה, כוללת 10 מפגשים, והיא חלק ממערך השתלמויות כולל של קרן של"ם, במסגרת ועדה המשותפת לקרן ולשירותי קהילה באגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה. הצורך בהשתלמות בנושא זה בא לידי ביטוי בהיענות אנשי המקצוע, שהגיעו מכל אזור הצפון, עשרות עובדים סוציאליים ומנהלי מסגרות של אנשים עם פיגור שכלי מכפר קרע ועד בית גאן, מכאבול, קריית שמונה, טמרה, צפת כרמיאל ועוד. היוזמה להשתלמות נולדה לאחר שהתגלו תופעות טראומה ופוסט טראומה בקרב האוכלוסייה עם הפיגור השכלי, כתוצאה ממלחמת לבנון השנייה.

ריבה מוסקל, מנכ"לית קרן שלם מסבירה: "תופעות הטראומה והפוסט טראומה של האנשים בעלי פיגור שכלי שהתגלו במהלך המלחמה ולאחר סיומה, מתאפיינות בעיקר בחרדות, גרסיה וכדומה.

"בישראל יש אנשי מקצוע מצוינים הפועלים עם האוכלוסייה המיוחדת, אך ברוב המקרים הם לא עברו הכשרה לטיפול בתופעות הנובעות מקיומה של מלחמה. בעקבות זיהוי הצורך, הוחלט להקנות כלים לאנשי המקצוע והמטפלים להתמודדות עם מצבי חירום ואי ודאות, גם על רקע מלחמת לבנון השנייה וגם כהכנה למציאות דומה בעתיד".

ההשתלמות המיוחדת עוסקת בין השאר בנושאים: חיים בעידן של אי ודאות; פיתוח חוסן ומשאבי התמודדות אישיים, לצד לימוד תרגול והרפיה; כלים יצירתיים להתמודדות וכיצד ליישמן עם אוכלוסיות מיוחדות; ניתוח מקרים מהשטח ועוד.

ההשתלמות מועברת בידי צוות מקצועי של "המרכז לפיתוח משאבי התמודדות", בשיתוף **ד"ר רוני ברגר** מעמותת נט"ל.

העצמה והתפתחות אישית

השתלמות למדריכות מטפלות שעובדות במסגרות

של בעלי פיגור שכלי בעיר בני ברק

אחרי "היריון ארוך" יצאה לדרך בינואר 2007 השתלמות של 60 שעות למדריכות ולמטפלות, של אנשים בעלי פיגור שכלי, במגזר החרדי בבני ברק. ההשתלמות נוצרה כצורך שהעלה אגף הרווחה בעיר, הפיקוח והביצוע המסור ניתן בידי היחידה ללימודי המשך של בית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר אילן, והמיקום המוצלח נקבע בבנין עמותת "עזר מציון".

ההשתלמות כללה תכנים בנושאים של העצמה והתפתחות אישית, עבודת צוות, התמודדות עם לחץ ושחיקה, אתיקה ודילמות מוסריות, איכות חיים, מעבר מחסד לזכות בטיפול באנשים עם פיגור שכלי ועוד.

המשתתפות - שהגיעו מעמותת "עלה", עמותת

"אוהל שרה" והמע"ש העירוני - עובדות בבתי ספר, במועדוניות ובדור ותעסוקה בעיר. במפגש הסיום הביעו המשתתפות את שביעות רצונן, הן מתוכני ההשתלמות והן מהמרצות - **ד"ר שוש קזז והגב' הגר שמידוב**. המשתתפות ציינו כי הן הצליחו להפנים את מושג "איכות החיים" לא רק לגבי האוכלוסייה שאיתה הן עובדות, אלא גם לגבי עצמן. כדוגמה ליישום הנושא סיפרה אחת המשתתפות על בית חינוך בנות, שם עשתה רכזת הקייטנה "שמיניות באוויר" כדי למצוא סידור לחניכות כדי למצוא זמן ולשבת במשך שעתיים עם צוות העובדות ולהעביר להן את הערכותה לפעולתן. בדרך זו חיזקה את הצוות ורתמה אותו להמשך פעילות יצירתית בקייטנה. המשתתפות סיפרו כיצד הצליחו באמצעות הסדנאות שעברו, להבין שגם לבעלי פיגור קשה יש חלומות וצריך לעזור להם להגשים אותם. אחת המשתתפות מעמותת "עלה" סיפרה כי כדי לשמח את הילדים הסיעודיים, שכמעט לא יוצאים למסעדה, החליטו חברות הצוות להקים עבורם מסעדה. הם ערכו שולחנות בצורה חגיגית, קישטו אותם בנרות, הכינו תפריט מיוחד והזמינו אותם "לצאת למסעדה". "ראינו את השמחה בעיניהן", אומרת המדריכה, "כי הצלחנו להגשים להם חלום".

תופסים [קצת] עצמאות

השתלמות בנושא קידום אישי למדריכים באזור המרכז והצפון.

ארבעה תלמידים - ארבע תוכניות קידום

במאי 2007 החלה בבית הספר המרכזי לעובדים סוציאליים ברמת גן השתלמות בת 60 שעות בנושא קידום אישי. בהשתלמות השתתפו מדריכים ומטפלים של אנשים עם פיגור שכלי במרכז ובצפון. במסגרת ההשתלמות נתנו **ד"ר דליה ניסים** ו**ד"ר אברהם אליצור** כלים למדריכים כיצד לפתח תוכנית קידום בצורה מקצועית ושיטתית.

בסיום ההשתלמות הציגו ארבעה תלמידים תוצרים מעשיים:

טליה - עו"ס מרכז כוכב שבמעלות בחרה ללמד דיירת בת 23, עם פיגור שכלי קל, כיצד ללבוש חולצה.

מלי - מנהלת דיור מוגן בראשל"ץ לימדה דיירת עם פיגור קל לסדר את הארון שלה בצורה עצמאית, תוך עזרה לזולת ונתינת בגדים לנזקקים.

עידן - מהוסטל בית נפתלי של עמותת שק"ל בבת ים בחר בדייר עצמאי עם פיגור קל שעובד במכבסה (דרך תעסוקה נתמכת) לשפר את הופעתו.

סיגל - עו"ס הוסטל בית נפתלי של עמותת שק"ל בבת ים בחרה בדיירת בת 48 וסייעה לה להביע רגשות ולהתאים את מצב רוחה לשפת הגוף. תוכניות קידום אישי הן תוכניות הליבה של הטיפול המקצועי לאיכות חיים מיטבית לאדם עם פיגור שכלי.

יום עיון "קידום תקווה" של עמותת שלוה בשיתוף ביה"ח הדסה הר הצופים, קרן של"ם, משרד הרווחה ועיריית ירושלים התקיים בחודש מרס בביה"ח הדסה הר הצופים בירושלים. יום העיון עסק בחיזוק משפחות לילדים עם צרכים מיוחדים.

תקשורת מקרבת

יום עיון למתנדבי השירות הלאומי במסגרות הקהילה. במרכז רובננקו בתל אביב - סיוון תשס"ז

יום העיון השני בשנת הפעילות תשס"ז התקיים בחודש סיוון (11 ביוני 2007) בתל אביב במרכז "רובננקו" המופעל על ידי עמותת "ציימס".

במסגרת היום צפו המתנדבים במופע "תקשורת מקרבת", בבימויה של בלה פלדמן. המופע שילב קטעי משחק מובנים, שהציגו השחקנים ליביה חכמון-איילי ושי סעד, ואימפרוביזציות בשיתוף הקהל. המתנדבים, שהשתתפו באלתורים, העלו סצנות מעבודתם במסגרות שבהן נאלצו להשיג לבד על קבוצה של אנשים עם פיגור שכלי, וכן את הקשיים שלהם להחזיק את הקבוצה בשקט ולהעסיק את המשתתפים בה. במסגרת ההתנסות, הם תרגלו העברת תסכול לממונים, בצורה שתביא לשינוי הרצוי, וזאת באמצעות שימוש בעקרונות התקשורת המקרבת.

הכיבוד שהוגש במשך היום היה מעשה ידיהם של חניכי תוכנית עבודה נתמכת מעמותת ציימס העובדים במטבח היצרני-שיקומי שנמצא בבניין.

בסיכום יום העיון ציינו המשתתפים את תרומתה של שנת ההתנדבות להתפתחותם האישית ואת הלמידה הרבה שזכו לה כתוצאה מהקשר עם החניכים והצוות.

לבסוף צפו המתנדבים בסרט "גיבורים קטנים", בבימויו של איתי לב. ולסיום הוענק למשתתפים שי מחרוזות צבעוניות שהכינו חניכי מרכז היום "עליזה".

קרן של"ם מסייעת לרשויות במימון תקנים למתנדבי השירות הלאומי במסגרות יום בקהילה וגם למתנדבים בעלי פיגור שכלי. פרטים באתר הקרן.

נכות, משפחה וקהילה

ביום עיון ביבנה - מרס 2007

ביום עיון, שהתקיים במרכז החדש לעיוור ולחירש ע"ש חנה ושרגא רייך, נחשפו עובדי אגף הרווחה של עיריית יבנה לאוכלוסיות בעלי הצרכים המיוחדים ברמת הפרט ובהשתלבותם בקהילה. ביום העיון הוצג מיפוי של האוכלוסייה, ניתנה סקירה של רצף השירותים בעיר, הועלו תכנים בנושא האדם המוגבל ומשפחתו, הוצגו עמדות וסטריאוטיפים חברתיים באוכלוסייה הרחבה כלפי אוכלוסיות בעלי הצרכים המיוחדים וניתנה סקירה על היבטים קהילתיים בטיפול באוכלוסייה זו.

מרתק היה סיפורו האישי של רובית דרוך, עו"ס במקצועה שחשפה בפני העובדים את עולמה והתמודדותה בחי"יום-יום. קרן של"ם סייעה בתכנון ובמימון, בשיתוף אק"ם מרכז.

מהתבררות לבהרות

יום עיון בנושא התמודדות עם בהרות והתבררות מינית של צעירים עם פיגור שכלי ושל בני משפחותיהם בעפולה

שחקני ההצגה "קפה הפוך" בעפולה ביום העיון

מימין: ראש עיריית עפולה - אבי אלקבץ מנהל אגף הרווחה - אלי בניאס

עשרות עובדים סוציאליים, אנשי חינוך וטיפול, התכנסו בסוף חודש תמוז (2 ביולי 2007) בהיכל היפה והחדש של "בית עמית" - מרכז תמיכה וטיפול באנשים עם פיגור שכלי" בעפולה, כדי להשתתף ביום העיון הראשון בנושא "המעבר מהתבררות לבהרות בקרב אנשים עם פיגור שכלי". את יום העיון המרתק ארגנו עו"ס שרית לבינגטון, מאגף הרווחה בעיריית עפולה ורוית סלע-רבינוביץ - מנהלת בית עמית, בסיוע מיקי כהן - רכזת פרויקטים בקרן של"ם, אלי בניאס - מנהל אגף הרווחה בעיריית עפולה, ענת שפרלינג - מפקחת מחוזית במשרד הרווחה, ויאיר כתר - יו"ר אק"ם עפולה והעמקים.

המשתתפים התרשמו מתערוכת ציורים מגוונת, פרי יצירתם של חברי חוג לציור במועדון בהדרכת שילה דבור-כשדי, והוזמנו לרכוש עבודות יד של חברי חוג הקרמיקה, בהדרכת יוספה מילמן, בחנות שבבית עמית.

יום העיון כלל הרצאות מרתקות, בנושא התמודדות משפחות עם התבררות האדם עם הפיגור והתבררות מינית של צעירים עם פיגור, אך גולת הכותרת היתה ללא ספק הצגה שהעלו חברי מועדון "אחים" בחולון, ובה העבירו ברגישות ובאנושיות דילמות אמיתיות מחייהם. באולם, שסודר כבית קפה מזמין, שיחקו חברי התיאטרון מלצרים ואורחים בחן רב ובכשרון לא מבוטל, והצליחו להוריד דמעה של צחוק מהול בעצב מעיני משתתפי יום העיון. יום העיון הופק בסיוע קרן של"ם.

ללמוד! לשתף! לצמוח!

קהילת ידע בתחום הפיגור השכלי - מנהלים: ד"ר דליה ניסים ומרק שמים

זה חצי שנה פועלת קהילת ידע וירטואלית בתחום הפיגור השכלי באתר האינטרנט של משרד הרווחה.

מהי קהילת ידע וירטואלית?

קהילת ידע וירטואלית היא כלי שבאמצעותו יכולים חברי קהילה מקצועית להיפגש בלי הגבלה של זמן ומקום גיאוגרפי. קהילת ידע בתחום פיגור שכלי מאפשרת לחברים להעביר, לשתף או לצרוך ידע ומידע חדשניים בתחום בזמן ובמקום שנוח להם. הקהילה מיועדת למנהלים, לעובדים סוציאליים ולאנשי חינוך ורפואה העוסקים בתחום פיגור שכלי.

מה אנחנו מציעים?

- * חברותא מקצועית ומפגש וירטואלי של העוסקים בתחום
- * שיתוף מידע וידע עדכניים מחוכמת השדה ומהתיאוריה
- * למידה מהצלחות ומעשייה של עמיתים
- * פורום לדיונים, דילמות ושאלות

איך מתחילים לגלוש?

- * גולשים לעמוד השער של קהילות הידע www.molsa.gov.il/kehilot
- * בוחרים את הקהילה "פיגור שכלי" וממלאים את שם המשתמש והסיסמה
- * אם לא נרשמתם עדיין יש להקיש על "בקשה להירשם לאתר". לאחר שתקבלו את אישור מנהלי הקהילה תוכלו להיכנס ולהיות חברים בקהילת הידע
- * לכל שאלה ניתן לפנות אל מנהלי קהילת הידע: מרק שמים, ד"ר דליה ניסים, shamis.mark@gmail.com, dalian@molsa.gov.il; 050-3873226, 03-8063526

"היה נכון, נכון תמיד" משלחת צופים של חניכים עם פיגור שכלי יוצאת להמבורי באנגליה

כבר כמה שנים מקיימת תנועת הצופים תוכנית לשילוב ילדים עם צרכים מיוחדים (צמ"ד) בפעילות הצופית השוטפת. בכך תורמת תנועת הצופים לקבלה ולהבנת השונה בחברה בכללותה. היום חיים בארץ כ־1,300 חניכים כאלה המשתתפים בפעילות בכ־80 שבטי צופים. הם לובשים חאקי, עוסקים בצופיות (כל אחד על פי יכולתו) וזוכים לחוויה חברתית משותפת עם נוער רגיל, מה שהם אינם זוכים להיחשף לו באף מסגרת אחרת.

כחלק מפעילותם בצופים יוצאים החניכים יחד עם כל חניכי השבטים למחנות ולטיולים בהדרכת חניכי השכבה הבוגרת, בגילים 16-18, שמשתפים אותם בכל הפעילויות, למרות מגבלותיהם וקשייהם.

להשלים מישאלת לב

המבורי הוא מפגש של צופים מכל העולם שנערך אחת לכמה שנים. בשנה הקרובה יתקיים המבורי ב־31.7.07-06.8.07 באנגליה, וישתתפו כ־42,000 צופים מכל העולם. מהארץ יוצאת משלחת של כ־140 צופים, הן מארגון הצופים העבריים והן מארגוני הצופים הערביים, וביניהם שמונה חניכים עם פיגור שכלי הלומדים במסגרות של חינוך מיוחד בעיקר בבתי ספר: "אורנים" (אור יהודה) ו"אנוך" (ת"א) ומלווים בשמונה מדריכים.

אף שילדים אלה ברובם ממשפחות שאין באפשרותן לממן ליליהם נסיעה לחו"ל, מאמינים במחלקת צמ"ד שדווקא לילדים אלה מגיע לצאת להמבורי, כי עבורם זו משאלת לב שאנו מנסים להגשים.

במהלך המבורי ישתתפו החניכים במרכזי הפעילות, בימי הכיף, בהופעות ובמפקדים שונים, ובדרך זו יעבירו לעולם את בשורת השילוב והנורמליזציה למקומות רבים בעולם.

פרויקט צמ"ד זכה באות קרן של"ם למתנדב בשנת תשס"ד 2004.

קרן של"ם מסייעת לתנועת הצופים בתכנון ובמימון השתלמויות למדריכים המשתתפים בפרויקט צמ"ד בכל רחבי הארץ.

יום סיור נוסע בנצרת

חוויה תרבותית ומקצועית. מרס - 2007

יום סיור נוסע נועד לחשוף בפני אנשי מקצוע מסגרות ייחודיות או חדשות המשקפות את התרומה, העשייה והפעילות למען אנשים עם פיגור שכלי בקהילה. יום הסיור האחרון נערך בעיר נצרת והיווה חוויה מקצועית, תרבותית וקולנירית. במפגש השתתפו עשרות עובדים ממגוון מסגרות ושירותים ברחבי הארץ.

פאר אמל - מנהלת מח' הרווחה בנצרת צוות השיקום ברווחה וניהיא בשארה - מפקחת השירות למפגרי אירחו וליוו את המשתתפים לאורך כל היום. המפגש החל באיסוף ובנסיעה משותפת לנצרת, התחנה הראשונה במרכז המשפחה הקדושה, מסגרת הכוללת מעון יום שיקומי לפעוטות ובי"ס. ייחודיותה של מסגרת זו מקבלת ביטוי הן במבנה והסובב הפיזי והן בצוות המקצועי המכוון כולו לטובת האנשים. האח **קרלו פונדריני** - מנהל המקום, בירך והציג את תפיסת העולם המקצועית הרואה את החיבור בין החוץ לפנים כחלק טבעי בעבודה היומיומית. אין כאן חשש מחוסר ריכוז והסחת הדעת. נהפוך הוא, חללי הפעילות של כיתות האם נמצאים במבנים עם קירות זכוכית שדרכם החוץ מתמזג עם הפנים והילדים מועשרים גם באמצעות החשיפה למתרחש במרחבי הדשא העוטפים אותם מכל עבר.

הצגת "הנסיך שצחק", בביצוע שחקני התיאטרון הערבי אל גזאל, בניהולו של **עאדל אבו רביע**, חשפה בפני המשתתפים מופע צבעוני, מרתק ומשעשע, ראשון בארץ הנותן ביטוי לכישרונות של שחקנים עם פיגור שכלי מהמגזר הערבי. הסיור הסתיים במבנה החדש של מע"ש ומרכז יום נצרת, בניהולו של **רמזי מטר**. המבנה בולט בשנותו הארכיטקטונית וכן בקו יצור יצרני והוחי עם טכנולוגיה מתקדמת בתחום התעסוקה לאנשים עם פיגור שכלי.

הסיור היה מרתק, מרגש ומגבש, ואנו בציפייה דרוכה לקראת תכנון יום הסיור הבא שיערך במרס 2008. אז רשמו לפניכם, ואנו כתמיד נשמח להשתתפותכם.

שחקני ההצגה "הנסיך שצחק" בפעולה

יזמות ויצירתיות

נהיעות מתוקות ברמלה

6,000 פרילנים ב־2,000 אריזות יוענקו למשתתפי כנס "קדימה" לשנה החדשה. בעקבות פנייה של אנשי תנועת "קדימה" לקרן של"ם, בבקשה לקבל הצעות לרכישת שי לקראת החג, הועבר למפלגה מגוון של הצעות ומוצרים מכל רחבי הארץ. התנועה בחרה במפעל הפרלנים והשוקולדים החדש של מע"ש רמלה - מרכז שיקומי לאנשים עם צרכים מיוחדים. הכנס, שבו יחולקו אריזות השי, יתקיים

בבניי האומה בירושלים, במעמד ראש הממשלה. המע"ש, שהופרט לאחרונה ע"י עיריית רמלה, מופעל זה כחצי שנה ע"י "בית אקשטיין" לאנשים מיוחדים, בניהולו של **רן בראון**. קו הייצור הייחודי והאיכותי הזה הוא חלק מיוזמות חדשות בתעסוקה במע"ש רמלה. שתהיה לכולנו שנה של עשייה מתוקה! להזמנות בטלפון 08-9228512, פקס: 08-928150, דוא"ל: ran@b-e.org.il

« משולחנה של... »

שם המשחק הוא שיתוף פעולה

שיתוף הפעולה בין כל הגורמים, תקשורת פתוחה ולימוד מניסיונם של אחרים הם מרכיבי המתכון המנצח של ועדה יעילה עם תוצאה מוצלחת

ניפיים משולחנה של ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם

לנו, בקרן של"ם, נדמה שהשנה חלפה מהר מדי. ועדה רדפה ועדה ושירותים רבים התפתחו ומתפתחים ברחבי הארץ. בכל חודש מאושרים מענקים לפרויקטים נוספים במסגרת "מעלה", ובמסלול הרגיל, ועד כה אושרו השנה כ-65 פרויקטים.

בשנה החולפת גם הבשילו מספר פרויקטים לאחר תהליך, בחלקו ממושך, של ועדות היגוי שדנו במפרט הפרוגרמה המתאים לכל מסגרת ויישוב, ובחשיבה משותפת לקבלת התכנון המיטבי. בכל ועדה יש מבנה של בעלי תפקידים חיוניים בראשם - מפקחי משרד הרווחה, נציגי הרשות המקומית מהרווחה, ההנדסה ואחרים, ונציגי הגופים המממנים הדורשים להיות חלק מהתהליך.

גם אנחנו, בקרן של"ם, שנמנית עם הקרנות השותפות להליך ההקמה הפיזית של המסגרת לכל אורכו, איננו "כספומט". בכל פרויקט עולה השאלה מהו ההרכב היעיל והנכון של ועדת ההיגוי. יש חברים הכרחיים וקבועים, אולם לעתים מתעוררת השאלה - את מי לצרף? מי עוד יוכל לסייע לנו בקידום ובהצלחת הפרויקט?

העיקרון שאנו מציעים הוא בסיסי ונכון בעינינו לכל פרויקט: מי שאי אפשר בלעדיו, מי שיכול להוסיף ומי שעלול לגרום כלומר, מי שאם לא יצורף, עלול להפריעו שיתוף הפעולה בין כל הגורמים, תקשורת פתוחה ולימוד מניסיונם של אחרים הם מרכיבי המתכון המנצח של ועדה יעילה עם תוצאה מוצלחת.

שתיהי לכולנו שנה של עשייה מהנה ומספקת, התחלות טובות והמשכים מוצלחים של שיתופי פעולה לקידום איכות החיים לאנשים עם פיגור שכלי, לסובבים אותם ולחברה כולה.

גמר חתימה טובה,
ריבה מוסקל
מנכ"ל קרן של"ם

« לוח מודעות... »

תערוכת אומנות הארץ בהשתתפות אומנים עם פיגור שכלי, תתקיים השנה במתחם נמל יפו במהלך חג סוכות תשס"ח 30.9.07-1.10.07

יום עיון למתנדבי שירות לאומי יתקיים בחודש נובמבר, ברחובות. הזמנות יישלחו למתנדבים ולמסגרות

תערוכת צילום של חוג קשר עין - במרכז חוויות צפון ברחובות. פתיחה ביום שני 5.11.07 בערב

אספה כללית של קרן של"ם - דיווח לשנת 2006 - תתקיים במע"ש ראש העין, יום חמישי 29.11.07 בין השעות 09:30-15:30

מנהלי אגפי רווחה, נא שריינו את התאריך!

יום סיור נוסע - מתוכנן לחודש מרס 2008.

ws news news news news I

קרן של"ם - חברי ההנהלה

נציגי מרכז השלטון המקומי

מר דדון אלי יו"ר הקרן, ראש המועצה המקומית בית דגן גב' פלדמן קלרה, נציגת מרכז השלטון המקומי מר וגמן פיני, מנהל אגף הרווחה, עיריית חיפה ד"ר אשל אסתי, מנהלת אגף נרווחה, עיריית אור יהודה גב' גולדברג בוני, מנהלת אגף הרווחה, עיריית ירושלים מר פרידמן זאב, מנהל מינהל השירותים החברתיים, עיריית תל אביב מר סמעאן אמיל, מנהל מחלקת הרווחה, מ"מ פקיען גב' בן אהרון שולמית, מנהלת אגף הרווחה, מ"א מטה יהודה

נציגי משרד הרווחה

ד"ר עמינדב חיה, מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר מר זקן אבנר, סגן מנהלת האגף לשירותי טיפול באדם המפגר גב' כהן מרים, מנהלת השירות לאדם המפגר בקהילה מר מונל אברהם, מנהל אגף פיתוח במשרד הרווחה מר חזקיה ישראל, מנהל המח' לפיקוח סוציאלי בהתאם התעשיינים מר אלמליח מוטי, עוזר מנכ"ל משרד הרווחה מר פרייס אילן, משרד הפנים

צוות הקרן

ריבה מוסקל, מנכ"ל מיקי כהן, רכזת פרויקטים אורנה שפטר, רכזת פיתוח כוח אדם, מחקר וטכנולוגיה שולמית גלעד, מזכרה אביבית בוסי, פקידה עו"ד דוד ביטן, יועץ משפטי קבוצת לניאדו תקשורת, עריכת העיתון

שנה טובה שנת עשייה ונתינה
שנה של שילוב האדם עם הפיגור השכלי בקהילה
שנה של קבלה, נתינה ואהבה

שילכם ובשבילכם
ריבה מוסקל מנכ"ל
אלי דדון יו"ר ראש מועצת בית-דגן
חברי ההנהלה וצוות "קרן של"ם"

כתובתנו: קרן של"ם, רח' טרומפלדור 20 בית דגן, מיקוד 50200, טל' 03-9601122, פקס' 03-9604744
דוא"ל: office@kshalem.org.il ✪ בקרו אותנו באתר: www.kshalem.org.il